

Svar till kontrollskrivning i TNA006, 150929

1. (a) Tangentplanet har en normalvektor $\nabla f(1, -1, 0)$.

$$\nabla f(x, y, z) = (2x, 3y^2, -4z^3), \quad \nabla f(1, -1, 0) = (2, 3, 0).$$

Då tangentplanet innehåller punkten $(1, -1, 0)$ får vi

Svar: Tangentplanet ges av

$$2(x - 1) + 3(y + 1) = 0.$$

- (b) Stationära punkter ges av att $\nabla f(x, y, z) = (2x, 3y^2, -4z^3) = (0, 0, 0)$. Enda lösningen är $x = y = z = 0$. I en omgivning av origo ser vi att f kan anta både positiva och negativa värden, det är alltså en sadelpunkt.

Svar: En stationär punkt $(0, 0, 0)$ som är en sadelpunkt.

2. (a) Vi byter till polära koordinater, $x = r \cos \theta$, $y = r \sin \theta$.

$$\frac{x^2 y}{x^2 + y^2 + xy} = \frac{r^3 \cos^2 \theta \sin \theta}{r^2 + r^2 \cos \theta \sin \theta} = \frac{r \cos^2 \theta \sin \theta}{1 + \cos \theta \sin \theta} =$$

$$\frac{r \cos^2 \theta \sin \theta}{1 + \frac{1}{2} \sin(2\theta)} = r \frac{\cos^2 \theta \sin \theta}{1 + \frac{1}{2} \sin(2\theta)} \rightarrow 0, \quad r \rightarrow 0.$$

Slutsatsen får vi ty, nämnaren $1 + \frac{1}{2} \sin(2\theta) \geq \frac{1}{2} > 0$, vilket ger att

$$\frac{\cos^2 \theta \sin \theta}{1 + \frac{1}{2} \sin(2\theta)}$$

är en begränsad funktion.

Svar: Gränsvärdet existerar och

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2 y}{x^2 + y^2 + xy} = 0.$$

- (b) Vi har att

$$f(0, 1) = 0, \quad f'_x(0, 1) = 1, \quad f'_y(0, 1) = 0.$$

För att avgöra om f är differentierbar får vi undersöka $\rho(h, k)$:

$$\frac{f(h, 1+k) - f(0, 1) - hf'_x(0, 1) - f'_y(0, 1)k}{\sqrt{h^2 + k^2}} = \frac{h^2(1+k) + h(1+k) - h}{\sqrt{h^2 + k^2}} =$$

$$\frac{h^2 + h^2k + hk}{\sqrt{h^2 + k^2}} = \left[P.K. \right] \frac{r^2 \cos^2 \theta + r^3 \cos^2 \theta \sin \theta + r^2 \cos \theta \sin \theta}{r} =$$

$$r \left(\cos^2 \theta + r \cos^2 \theta \sin \theta + \cos \theta \sin \theta \right) \rightarrow 0, \quad r \rightarrow 0.$$

Ty, uttrycket inom parentes är begränsat, om vi låter tex $r < 1$.

Vi har alltså att $\rho(h, k) \rightarrow 0$ då $r \rightarrow 0$ alltså får vi att

Svar: Funktionen f är differentierbar i punkten $(0, 1)$.

3. Kedjeregeln ger att:

$$z'_x = \frac{\partial z}{\partial u} \frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial z}{\partial v} \frac{\partial v}{\partial x} = 2xz'_u - xe^{-x^2/2} z'_v.$$

$$z'_y = \frac{\partial z}{\partial u} \frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial z}{\partial v} \frac{\partial v}{\partial y} = 2yz'_u.$$

Detta ger i PDEn:

$$yz'_x - xz'_y = 2xyz'_u - xye^{-x^2/2} z'_v - 2xyz'_u = -xye^{-x^2/2} z'_v$$

Vi får

$$-xye^{-x^2/2} z'_v = xy \quad \Leftrightarrow \quad z'_v = -\frac{1}{v}.$$

Vilket ger att $z = -\ln|v| + g(u)$, och $z = -\ln e^{-x^2/2} + g(x^2 + y^2)$.

Svar: Lösningarna är $z(x, y) = \frac{1}{2}x^2 + g(x^2 + y^2)$.

4. Låt $F(x, y, z) = xy \cos z - z$. Vi har att $F'_z = -xy \sin z - 1$ och $F'_z(1, 0, 0) = -1 \neq 0$. Detta ger att det finns en sådan funktion $z(x, y)$.

Vi ser också att $z(1, 0) = 0$. För derivatorna deriverar vi implicit m.a.p. x .

$$\frac{\partial}{\partial x} (xy \cos z - z) = 0 \quad \Leftrightarrow \quad y \cos z - xyz'_x \sin(z) - z'_x = 0$$

I punkten $(1, 0, 0)$ får vi då att $z'_x(1, 0) = 0$. Derivera implicit m.a.p. y .

$$\frac{\partial}{\partial y} (xy \cos z - z) = 0 \quad \Leftrightarrow \quad x \cos z - xyz'_y \sin(z) - z'_y = 0$$

I punkten $(1, 0, 0)$ får vi då att $z'_y(1, 0) = 1$.

Svar: Det finns en sådan funktion $z(x, y)$ i en omgivning av $(1, 0, 0)$ och

$$z(1, 0) = 0, \quad z'_x(1, 0) = 0, \quad z'_y(1, 0) = 1.$$